

ระบบบัญชีสำหรับกิจการผลิตสินค้า (Manufacturing Accounting System)

ไขความลับต้นทุนการผลิต สไตล์เข้าใจง่าย

ซื้อขายทั่วไป:

สินค้าพร้อมขาย → บวกกำไร →
ขาย (สภาพไม่เปลี่ยน)

ผลิตสินค้า:

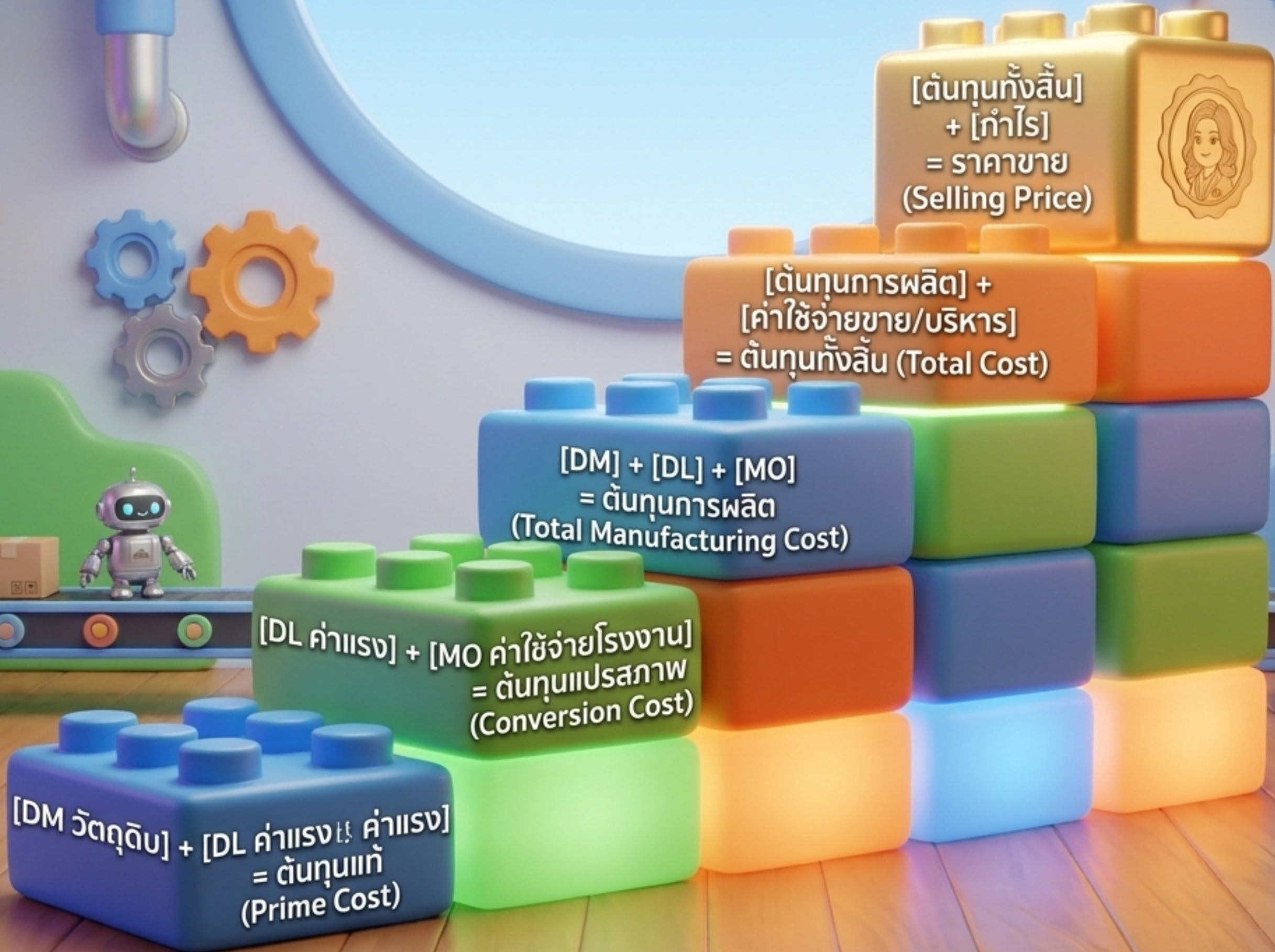
วัตถุดิบ → ผ่านกระบวนการผลิต
(แรงงาน + ค่าใช้จ่าย)
→ สินค้าสำเร็จรูป (แปรสภาพ)

**วัตถุดิบทางตรง
(Direct Materials)**
- ชิ้นส่วนหลักที่นำมาประกอบ

**ค่าแรงงานทางตรง
(Direct Labor)**
- ค่าจ้างพนักงานสาย
การผลิตโดยตรง

**ค่าใช้จ่ายในการผลิต
(Manufacturing Overhead)**
- ค่าใช้จ่ายทางอ้อมในโรงงาน
(เช่น ค่าไฟ, ค่าเสื่อมเครื่องจักร
ช่างซ่อมบำรุง)

ระบบต้นทุนงาน (Job Order Costing)

ลักษณะ: ทำตามคำสั่งลูกค้าเฉพาะราย (Custom)
การเก็บต้นทุน: แยกเก็บตาม 'งาน' (By Job)
การแยกองค์ประกอบ: แยก DM, DL, MO อย่างชัดเจน
ต้นทุนต่อหน่วย: คำนวณเฉพาะงานที่สั่งทำ

ระบบต้นทุนตอน (Process Costing)

ลักษณะ: ผลิตต่อเนื่องปริมาณมาก (Mass Production)
การเก็บต้นทุน: แยกเก็บตาม 'แผนก' (By Department)
การแยกองค์ประกอบ: ไม่แยกตรง/อ้อม บันทึกรวมในแต่ละแผนก
ต้นทุนต่อหน่วย: คำนวณเฉลี่ยรวมของทั้งแผนก

1. รับคำสั่งซื้อ:
ลูกค้าสั่งสินค้า →
อนุมัติออกใบสั่งผลิต

2. รวบรวมข้อมูล: เปิด
งบทันทุนงาน (Job
Order Sheet)
ประจำชิ้นงาน

3. บันทึกต้นทุน: แยกเก็บ
วัตถุดิบ (DM), ค่าแรง (DL),
ค่าใช้จ่าย (MO) ลงในใบงานเฉพาะ

4. คุมงบประมาณ:
ตรวจสอบการใช้วัตถุดิบ
ไม่ให้เกิดความจำเป็น

คลังพัสดุ
(ใช้ 'ใบเบิกวัตถุดิบ' เป็นหลักฐาน)
(เครดิต: บัญชีคุมวัตถุดิบ)

pic.png

ทางอ้อม (Indirect Materials)
→ เดบิต: ค่าใช้จ่ายในการผลิต (MO)

ทางตรง (DM)
→ เดบิต: งานระหว่างทำ (WIP)

WIP

MO

ที่มา: บัตรจดเวลาประจำงาน / ประจำวัน
(เครดิต: เงินเดือนและค่าแรง)

pic.png

A

พนักงานสายการผลิต (DL)
→ เดบิต: งานระหว่างทำ (WIP)
→ เดบิต: งานระหว่างทำ (WIP)

B

หัวหน้างาน/ช่างซ่อม
(Indirect Labor/Idle Time)
→ เดบิต: ค่าใช้จ่ายในการผลิต (MO)

ปัญหา: ค่าเช่า, ค่าไฟ, ค่าเสื่อม
เกิดไม่พร้อมการผลิต
จัดสรรใช้งานขึ้นเดียวยาก!

วิธีแก้:
ใช้ 'อัตราค่าใช้จ่ายโรงงานจัดสรร'
(ประมาณการไว้ล่วงหน้าตามชั่วโมงแรงงาน/เครื่องจักร)

วงจรมบัญชี:

- บันทึกเข้างาน: เดบิต งานระหว่างทำ → **เครดิต** ค่าใช้จ่ายจัดสรร
- บิลของจริงมา: เดบิต ค่าใช้จ่ายโรงงานจริง → **เครดิต** เงินสด/ค้างจ่าย
- สิ้นปี: ปรับปรุงผลต่าง (จัดสรรขาด/เกิน) เข้าบัญชีต้นทุนขาย

หลักการ: ผลิตต่อเนื่องเป็นจำนวนมาก → ต้นทุนรวมก่อนเดียวในแต่ละแผนก → ออกรายงาน 'งบต้นทุนการผลิต'

รวบรวมวัตถุดิบ/ค่าแรง/ค่าใช้จ่าย
→ ผลิตเสร็จ โอนต้นทุนไปแผนก v

แผนก ก (Dept A)

pic.png

รับต้นทุนโอนมาจาก ก +
เพิ่มต้นทุนของแผนกตัวเอง

แผนก v (Dept B)

การบันทึกโอนต้นทุน:

เดบิต: งานระหว่างทำ แผนก ข (ผู้รับ)

เครดิต: งานระหว่างทำ แผนก ก (ผู้โอน)

pic.png

เครื่องปั้นดินเผา:
ผสมวัตถุดิบ → ปั้นลาย → เผา
(ผลิตตามคำสั่ง แต่มีหลายขั้นตอนต่อเนื่อง)

อัญมณี: ทำตัวเรือน → ฝังเพชร
(ต้องใช้ Job Order ควบคุมเพชรพลอย
มูลค่าสูงอย่างเข้มงวด)

กล้วยไม้: เพาะพันธุ์ → อนุบาล → โรงเรือน
(ใช้เวลาหลายเดือน ต้องคิดต้นทุนแยกตามสายพันธุ์)

1 งบต้นทุนการผลิต
- Cost of Goods Manufactured):
(วัตถุดิบ + ค่าแรง + ค่าใช้จ่ายโรงงาน)
= ต้นทุนการผลิต
+ งานระหว่างทำต้นงวด
- งานระหว่างทำปลายงวด
= ต้นทุนสินค้าสำเร็จรูป

2 งบกำไรขาดทุน
- Income Statement):
นำ 'ต้นทุนสินค้าสำเร็จรูป'
ไปหักจาก 'รายได้จากการขาย'
= กำไร/ขาดทุน

หัวใจของบัญชีผลิต:
การติดตาม 'วัตถุดิบ แรงงาน ค่าใช้จ่าย'
ให้ถูกต้องตามระบบ (Job หรือ Process)
เพื่อสะท้อนความจริงของธุรกิจ

เข้าใจต้นทุน... ก็ควบคุมกำไรได้!

